

Doajmmapládna suohkanijda 2021-2023/

Aktivitetsplan for kommunen 2021-2023

Guovtegielakvuodadárja suohkanijda
Sjebmá sáddiduvvá Sámediggáj ávdđála **31.08.20**

Tospráklighetsmidler til kommuner
Skjema sendes til Sametinget innen **31.08.20**

Diedo suohkana birra/ Opplysninger om kommunen:
Suohkan/Kommune: Hábmara suohkan – Hamarøy kommune
Guládallamulmusj/Kontaktperson: Kurt Fossvik, sadjásasj háldadusoajvve – assisterende kommunedirektør
Adræssa/Adresse: Marie Hamsuns vei 3, 8294 Hamarøy
Telefávnná/Telefon: 75 76 50 00
E-poassta/E-post: postmottak@hamaroy.kommune.no
Organisasjávnnánummar/Organisasjonsnummer: 970 542 507

--

Doajmmapládna /Aktivitetsplan 2021			
Vuodo- ja dievnastusdoarjja/Basis- og betjeningstilskudd			
1. Suohkana láhkamierredum dájma 2021/ Kommunens lovpålagte oppgaver 2021			
Ulmme doarjjaárnigijn: Viesajiddje sámegiellaj háldadimguovlon bessi sámegiellav dájmalattjat adnet guládallamin almulasj ásadusáj.			
Målet for tilskuddsordningen: Innbyggerne i forvaltningsområdet for samisk språk kan aktivt bruke samisk i kommunikasjon med offentlige instanser.			
<i>Láhkavuodo/ Lovgrunnlag</i>	<i>Láhkátæksta/Lovtekst</i>	<i>Tjielgadás/Utdyping</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>
§ 3-2. Láhkaásadusáj járggálibme. Diedádusá ja sjiemá § 3-2 Oversettelse av regler. Kunngjøringer og skjema	<p>Lága ja láhkaásadusá majda ábbá jali oasse sáme álmugis la sierra berustibme, galggi járggáluvvat sámegiellaj. Diedádusá almulasj orgánajns ma galggi álles jali ásiida álmugis háldadimguovlon, galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Sjiemá majt galggá adnet bájkálasj jali guovlo almulasj orgánajda háldadimguovlon galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Gånágis vaddá dárkkelap njuolgadásájt dán mærrádusá fábmuj biedjamis.</p> <p> lover og forskrifter av særlig interesse for hele eller deler av den samiske befolkning, skal oversettes til samisk. Kunngjøringer fra offentlige organ som særlig retter seg mot hele eller deler av befolkningen i forvaltningsområdet, skal skje både på samisk og norsk. Skjema til bruk overfor et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet skal foreligge både på samisk og norsk. Kongen gir nærmere regler om iverksetting av denne bestemmelsen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oversetting av stillingsannonser, informasjon og kunngjøringer • Oversetting og publikasjon av samiske artikler på kommunens hjemmeside • Egen samisk rådgiver 	
§ 3-3. Riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot. § 3-3 Rett til svar på samisk	<p>Sujna gut sámegiellaj aktijvuodav váldá bájkálasj almulasj orgánajn mij la háldadimguovlon, la riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot. Dát ij huoman dájma gå njálmálettat aktijvuodav váldeduvvá virggeulmutjijn guhti I doajmmamin ietjá sajen gå orgána kontávrán.</p> <p>Den som henvender seg på samisk til et lokalt offentlig organ i forvaltningsområdet, har rett til svar på samisk. Dette gjelder likevel ikke ved muntlige henvendelser til tjenestemenn som utfører oppdrag utenfor organets kontor.</p>	<p>Skal kommunen styrke publikumskontakten med kompetanse i samisk språk, her må det dekkes vikarer når ansatte skal delta på kurs.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilbud om tilegnelse av samisk språkkompetanse, herunder også etter- og videreutdanning av samiskspråklige ansatte. Kostnaden her er først og fremst vikarbruk 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Samisk rådgiver 	
<p>§ 3-5. Vjdeduvvam riektá sámegiellav varresvuoda- ja sosiálasuorgen</p> <p>§ 3-5 Utvidet rett til bruk av samisk i helse- og sosialsektoren</p>	<p>Sujna guhti sihtá sámegiellav adnet berustimijdis bærráigátsáttit bájkálasj ja guovlo almulasj varresvuoda- ja sosiálaásadusáj háldadimguovlon, la riektá dievnastusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>Den som ønsker å bruke samisk for å ivareta egne interesser overfor lokale og regionale offentlige helse- og sosialinstitusjoner i forvaltningsområdet, har rett til å bli betjent på samisk.</p>	<p>Innen ansvar Helse og sosial kan avsatte midler brukes til;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompetanseheving innenfor samisk kulturforståelse og basiskurs i samisk språk for ansatte på sykehjemmet • Den læstadianske forsamling overfører sender fra samlinger, og det vil derfor være behov for investeringer som gjør det mulig å overføre samlinger til dem som måtte ønske det på sykehjemmet/andre institusjoner • Midler til innkjøp av samisk kunst/utsmykking ved sykehjemmet og andre institusjoner • Lønnsmidler til ansatt/ansatte som får et særskilt ansvar for å utvikle en tjeneste tilpasset samiske brukere innen helse-og omsorg 	
<p>§ 3-6 Individuelle kirkelige tjenester</p>	<p>Enhver har rett til individuelle kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirkes menigheter i forvaltningsområdet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Økonomisk støtte/tilskudd til kirkelig fellesråd 	
<p>§ 3-7. Riektá áhpadusvirggeloahpáj</p> <p>§ 3-7 Rett til</p>	<p>Siján gudi barggi bájkálasj jali guovlo almulasj orgánan mij la háldadimguovlon, la riektá oadtjot báلكkidum virggeloabev allasisá ámastittjot sámegiellamáhtov gå orgádna dakkir máhtov dárbaj. Máhttelis la mierredit, riektá barggev vælggogissan dahká joarkáttit orgánan vissa ájgev barggat áhpadusá manŋela. Gánágis dárkkelappot mierret njuolgadusájt dáj mærrádusáj tjadádime birra.</p> <p>Tilsette i et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet har rett til permisjon med lønn for å skaffe seg kunnskap i samisk når organet har</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbud om etter- og videreutdanning av samisklærere • Samiskspråklig utdanningspermisjon til kommunalt ansatte 	

<i>utdanningspermisjon</i>	behov for slik kunnskap. Retten kan gjøres avhengig av at den tilsatte forplikter seg til å arbeide for organet en viss tid etter utdanningen. Kongen gir nærmere regler om gjennomføringen av disse bestemmelsene.		
<p>§ 3-8. Riektá áhpav sámegiellan oadtjot</p> <p>§ 3-8. Rett til opplæring i samisk</p>	<p>Juohkkahattjan la riektá áhpav sámegiellan oadtjot. Gånågis máhtta dárrkelap njuolgadusájt dán mærrádusá tjadádime birra vaddet. Vuodoskávlá ja joarkkaskávlá sámegiela ja sámegiellaj áhpádime gáktuj guoski da njuolgadusá ma li vuodoskávlállálgan ja joarkkaáhpaduslágan (áhpaduslágan), ja da njuolgadusá ma dajda lágajda li duodden.</p> <p>Enhver har rett til opplæring i samisk. Kongen kan gi nærmere regler om gjennomføringen av denne bestemmelsen. For opplæring i og på samisk gjelder reglene i og i medhold av lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova).</p>	Kommunen vil ha utfordringer på grunn av generell lærermangel innen lulesamisk språk, og har allerede etablert en stipendordning for studenter (sammen med Nordland fylkeskommune). Kommunens bidrag er 100.000 kr pr student. Denne kostnaden legges inn under aktivitetsdelen. Hamarøy kommune ønsker å prioritere giellatjehppe ved Drag skole pga. de samiske elevenes språksituasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Stipendordninger • Giellatjehppe • Tilbud om etter- og videreutdanning av samisklærere
<p>§ 3-9. Sámeigiella suohkana háldadusán</p> <p>§ 3-9 Samisk i den kommunale forvaltning</p>	<p>Suohkanstivrra máhtta mierredit, sámegiella galggá liehket dássásasj dárogielajn álles jali muhtem oasen suohkana háldadusán.</p> <p>Kommunestyret kan bestemme at samisk skal være likestilt med norsk i hele eller deler av den kommunale forvaltning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Midler til samisk rådgivers ansvarsområder. Herunder også; tolkning, innkjøp av samisk kunst for synliggjøring, skilting, møtevirksomhet m.m • Abonnement på samiske aviser og tidsskrifter 	
<p>§ 3-11. Gujddim</p> <p>§ 3-11. Klage</p>	<p>Jus almulasj orgádna ij dán kapihttala mærrádusájt tjuovo, de máhtta sán gesi ássje nuolggá guoská, gujddit dan orgádnaj mij la dan orgána badjásattjan masi gujddim guoská. Fylkamánne la dat ásadus masi gujddiduvvá gå gujddim guoská suohkana jali fylkasuohkana orgádnaj.</p> <p>Dersom et offentlig organ ikke følger bestemmelsene i dette kapitlet, kan den som saken direkte gjelder, klage til det organet som er nærmest overordnet det organet klagen angår. Fylkesmannen er klageinstans når klagen angår kommunale eller fylkeskommunale organ.</p>		
		<p>Ruhtagáallo vuodo- ja dievnastudoasse</p> <p>Sum kostnader basis- og betjeningsdel</p>	<p>Basistilskudd fra Sametinget ca 3.000.000 kr fordeler seg slik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 400.000 kr settes

			<p>av til merarbeid kommunal samisk forvaltning: Fordeler seg slik:</p> <ul style="list-style-type: none">- Rådmann 10% -Utvikling 10% -Regnskap 10% -Lønn/personal 10 % -Service/IT 20 % -Helse og omsorg 20% -Oppvekst 20 % <ul style="list-style-type: none">• ansvar kirke og trossamfunn kr 200.000• ansvar 190 samisk språk og forvaltning kr 1.350.000• ansvar Drag skole giellatjehppe kr 450 000• ansvar Helse- og sosial kr 400.000• tilbud om etter- og videreutdanning av samisklærere: 100.000 kr• samiskspråklig utdanningspermisjon til kommunalt ansatte i kommunen
--	--	--	--

			<p>(kan f.eks. være studier i regi av Nord Universitet): 100.000 kr</p> <p><i>Innen ansvar 190 samisk språk og forvaltning skal midlene dekke lønn for språkkonsulent/rådgiver, sosiale kostnader, annonsering, informasjon/kunngjøring, møtevirksomhet, abonnement, skilting m.m.</i></p>
--	--	--	--

2. Suohkanij giellaávdvånhttembarggo 2021 /Kommunens språkutviklingsarbeid 2021				
Ávdvånhttemdårja /Utviklingstilskudd				
Ulmme doarjjaårnigijn: Viesajiddje bessi sámegielav oahppat ja ávdedit				
Målet med tilskuddsordningen: Befolkningen har mulighet til å lære seg samisk og fremme språket				
Mánájgárddemánájda/Tiltak for barnehagebarn				
	Dåjma /Tiltak	Mihtto/Ulmme/Mål/formål	Budsjæhtta/Budsjett	
	<p><i>Kompetanseheving og utvikling av samiskspråklige tiltak og undervisningsopplegg for de kommunale barnehagene i nye Hamarøy.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Samiskspråklig utdanningspermisjon til pedagoger og ansatte i de kommunale barnehagene i nye Hamarøy. Kommunen bør ha ei bevisst satsing på å gi ansatte utdanningspermisjon for å tilegne seg mer samiskspråklig kunnskap. Det er viktig at barnehager får en større språklig- og kulturell bevissthet til det vi har to kulturer i nye Hamarøy. En slik satsing fra kommunens side er det sterkeste samiskspråklige tiltaket for våre barnehager Drag barnehage har en ansatt som har tatt utdanningspermisjon gjennom Nord Universitet. Denne personen er en samiskspråklig ressurs for Drag barnehage, men kan også bli en ressurs for de andre kommunale barnehagene, gjerne som såkalt "giellatjehppe". Det kan også være aktuelt å leie vikarer for ressurspersonene eller leie inn samiskspråklige ressurspersoner for bruk i 	<p>Samiske barn i barnehagene skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Personalet skal ha kjennskap til, og legge vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk</p> <p>Øke samiskspråklig kompetanse for de kommunalt ansatte, slik at de kan bli en intern ressurs i det samiskspråklige –og kulturelle arbeidet til barnehagene</p>	<p>Giellatjehppe Drag barnehage 50% 220.000 kr</p> <p>Vedtak fra Sametinget: innvilget som omsøkt</p> <p>Andre tiltak 200.000 kr</p> <p>Vedtak fra Sametinget: ikke innvilget</p>	

	undervisning. <ul style="list-style-type: none"> • Det må gis rom for at barnehagene selv er med på å utvikle disse tiltakene 			
	<i>Utvikling av samiskspråklige tiltak og undervisningsopplegg for den eneste samiske lulesamiske barnehagen i Tysfjord – Árran mánálgárdde.</i> <ul style="list-style-type: none"> • Det er behov for å at kommunen tar et større ansvar for det samiske barnehagetilbudet som gis i kommunen. Dette gjelder både privat og kommunale barnehager. For å sikre samiske barns språklige stimulans er det viktig å sikre språklige ressurser i språkarbeidet. Kommunen vil gå i dialog med Árran mánálgárdde for bidra til å sikre en best mulig språklig stimulans for barna, nettopp for å sikre overgangen mellom barnehage og skole. Rekruttering til førstespråksundervisning i samisk skjer, først og fremst, gjennom Árran mánálgárdde. 	Kommunen har ansvar for at barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt bygger på samisk språk og kultur. Samiske barnehager skal fremme barnas samiskspråklige kompetanse, styrke barnas samiske identitet og videreføre samiske verdier, samisk kultur og tradisjonskunnskap	Giellatjehppe 50% 220.000 kr * Denne finansieringen trekkes dersom Árran får omsøkte midler på ekstra giellatjehppe sendt Sametinget 21/08-19. Vedtak fra Sametinget: ikke innvilget	
	<i>NuorajTV</i> <ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddet til NuorajTV (under øvrige tiltak) gir et indirekte positivt tiltak for barnehage- og skolebarn, så derfor nevnes det som et tiltak også for barnehagebarn. 		Se budsjett under øvrige tiltak	
Skávlláohppijda/ Tiltak for grunnskolebarn				
	<i>Dájma/Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>	
	<i>Ekstra giellatjehppe Drag skole</i>	Hábmera suohkan - Hamarøy kommune ønsker å prioritere ekstra giellatjehppe ved Drag skole pga. de samiske elevenes	450.000 kr	

	<ul style="list-style-type: none"> • Drag skole har idag én stilling som giellatjehppe som er finansiert under basis- og betjeningsdel og som er i høyeste grad et tiltak for grunnskolebarn. <p>I småtrinnet 1-7.klasse, samisk som 1.språk er det for skoleåret 2018/19 nå 29 elever. Tedensen er klar, og det er at Drag skole får stadig flere førstespråkelever i samisk. Språksituasjonen er kjent, der mange av disse har et svakt, samsik hjemmepårk (foreldre). I tillegg har mange av elevene på skolen samisk som andrespråk. Det er behov for mer voksentetthet og mer ressurser for å øke bruken av samisk.</p>	språksituasjon	Vedtak fra Sametinget: 400.000 kr innvilget	
	<p><i>Språkkaféer på skolene</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilskudd til foreldrearbeidsutvalgene (FAU) for gjennomføring av språkkaféer på ettermiddag/kveldstid for skolebarna. 	Flere arenaer for bruk av samisk språk Oppnå funksjonell tospråklighet	50.000 kr Vedtak fra Sametinget: innvilget som omsøkt	
	<p><i>NuorajTV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddet til NuorajTV (under andre tiltak) gir et indirekte positivt tiltak for barnehage- og skolebarn, så derfor nevnes det som et tiltak også for skolebarn. 		Se budsjett under øvrige tiltak	
	<p><i>Julevsáme vahkko</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilskuddet til Julevsáme vahkko (under andre tiltak) gir et indirekte positivt tiltak for mange skolebarn, så derfor nevnes det som et tiltak også for skolebarn. 		Se budsjett under øvrige tiltak	
	<p><i>Kompetanseheving for lærere</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Etter –og videreutdanning av lulesamiske lærere. Denne kostnaden er tatt inn under basis- og betjeningsdel og nevnes således her som et tiltak. 	Øke samiskspråklig kompetanse for de lulesamiske lærerne	Se budsjett under basis- og betjeningsdel	
letjá dájma/Andre tiltak				
	<i>Dájma/Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>	

	<p><i>NuorajTV</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lulesamisk medie 	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur med tiltak for å styrke språket hos den lulesamiske befolkningen</p> <p>Oppnå funksjonell tospråklighet Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk Bevisstgjøring og identitetsbygging</p>	<p>100.000 kr</p> <p>Vedtak fra Sametinget: innvilget som omsøkt</p>	
	<p><i>Julevsáme vahkko</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lulesamisk kulturuke 	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur med tiltak for å styrke språket hos den lulesamiske befolkningen</p> <p>Oppnå funksjonell tospråklighet. Aktiv bruk av lulesamisk språk med kurs til befolkningen Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk Bevisstgjøring og identitetsbygging</p>	<p>100.000 kr</p> <p>Vedtak fra Sametinget: innvilget som omsøkt</p>	
	<p><i>Aktiviteter for eldre og deres familier, gjerne i samarbeid med demensforeninger</i></p>	<p>Fleire arenaer for bruk av samisk språk Oppnå funksjonell tospråklighet</p>	<p>50.000 kr</p> <p>Vedtak fra Sametinget: innvilget som omsøkt</p>	
	<p><i>Språkkafé i samarbeid med ASVO eller andre. Kveldsbasert tiltak</i></p>	<p>Fleire arenaer for bruk av samisk språk Oppnå funksjonell tospråklighet</p>	<p>100.000 kr</p> <p>Vedtak fra Sametinget: innvilget som omsøkt</p>	
	<p><i>Konsert/seminar/andre kultur- og språktiltak</i></p>	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur</p> <p>Bevisstgjøring og identitetsbygging</p> <p>Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk og kultur</p>	<p>100.000 kr</p> <p>Vedtak fra Sametinget: innvilget som omsøkt</p>	
	<p><i>Duodje-undervisning for barn- og unge, kjøp av tjenester fra Árran</i></p>	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur</p> <p>Bevisstgjøring og identitetsbygging</p>	<p>30% stilling på Drag og 20% stilling på Oppeid: Ca. 10.000 kr til innkjøp av utstyr</p>	

		Vi vil lage flere arenaer for bruk av lulesamisk språk og kultur	250.000 kr Vedtak fra Sametinget: ikke innvilget	
	<p><i>Lærerrekuttering (pågående prosjekt)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Kommunen har utfordringer på grunn av generell lærermangel innen lulesamisk språk, og har etablert en stipendordning for studenter (sammen med Nordland fylkeskommune). Kommunens bidrag er 100.000 kr årlig pr student for studenter som tar lulesamisk lærerutdanning ved Nord Universitet på normert tid (5 år). <p>Kommunens bidrag (antall studenter som finansieres av kommunen) i den nye lærerutdanningen er forventet å være 3.</p>	Øke rekrutteringen/tilgangen til samiskspåklige lærere for nye Hamarøy kommune med bindingstid som lærer ved skolene	300.000 kr Vedtak fra Sametinget: innvilget som omsøkt	
	<p><i>Skilting offentlige bygg</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Det er behov for å skilte alle kommunale/offentlige bygg i nye Hamarøy på to språk, samisk og norsk <p>Dette er en større engangskostnad</p>	<p>Vitalisering og synliggjøring av lulesamisk språk og kultur</p> <p>Bevisstgjøring og identitetsbygging</p>	300.000 kr Vedtak fra Sametinget: ikke innvilget	
	<p><i>Profilskole og språkressursenter</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Profilskole – utredningsarbeid – 300.000 kr. Her må det settes av midler til en prosjektleder som jobber med dette. <p>(Hva må til for å lage denne profilskolen? Det er behov for å se på organisering og innhold) Kan dette f.eks sees i</p>	<p>Utviklingsarbeid</p> <p>Skape noe nytt og innoativt</p>	300.000 kr Vedtak fra Sametinget: ikke innvilget	

	sammenheng med et språkressurscenter?			
	<p><i>Lønnsmidler som rekruttering</i></p> <p>Som rekrutteringstiltak i nye Hamarøy bør ansatte få uttelling for relevant samiskspråklig videreutdanning tatt ved universitet, høyskole eller annen godkjent utdanningsinstitusjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 60 stp. eller tilsvarende: 20 000 kr • 45 stp. eller tilsvarende: 15 000 kr • 30 stp. eller tilsvarende: 10 000 kr • 15 stp. eller tilsvarende: 5 000 kr • Realkompetanse samisk: 5 000 kr <p>Kompetansetillegget bør gå over de ulike virksomhetenes budsjett. Det er kun det første året at kostnaden kan belastes dette ansvarsområdet.</p>	Rekruttering av samiskspråklig ansatte	100.000 kr	Vedtak fra Sametinget: ikke innvilget
	<p><i>SUM – søkte tiltak utviklingsdelen for 2020</i></p> <p><i>INNVLIGEDE TILSAGN</i></p>		2.840.000 kr	1.420.000 kr

Doajmmapládna /Aktivitetsplan 2022			
Vuodo- ja dievnastusdoarjja/Basis- og betjeningstilskudd			
1. Suohkana láhkamierredum dájma 2022/ Kommunens lovpålagte oppgaver 2022			
<p>Ulmme doarjjaárnigijn: Viesajdiddje sámegiellaj háldadimguovlon bessi sámegiellav dájmalattjat adnet guládallamin almulasj ásadusáj.</p> <p>Målet for tilskuddsordningen: Innbyggerne i forvaltningsområdet for samisk språk kan aktivt bruke samisk i kommunikasjon med offentlige instanser.</p>			
<i>Láhkavuodo/ Lovgrunnlag</i>	<i>Láhkataksta/Lovtekst</i>	<i>Tjielgadás/Utdyping</i>	<i>Budsjætta/Budsjett</i>
<p>§ 3-2. Láhkaásadusáj jårggálibme. Dieđádusá ja sjiemá</p> <p>§ 3-2 <i>Øversettelse av regler. Kunngjøringer og skjema</i></p>	<p>Lága ja láhkaásadusá majda ábbá jali oasse sáme álmugis la sierra berustibme, galggi jårggáluvvat sámegiellaj. Dieđádusá almulasj orgánajs ma galggi álles jali ásiida álmugis háldadimguovlon, galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Sjiemá majt galggá adnet bájkálasj jali guovlo almulasj orgánajda háldadimguovlon galggi liehket sámegiellaj ja aj dárogiellaj. Gånágis vaddá dárkkelap njuolgadásájt dán mærrádusá fábmuj biedjamis.</p> <p>Love og forskrifter av særlig interesse for hele eller deler av den samiske befolkning, skal oversettes til samisk. Kunngjøringer fra offentlige organ som særlig retter seg mot hele eller deler av befolkningen i forvaltningsområdet, skal skje både på samisk og norsk. Skjema til bruk overfor et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet skal foreligge både på samisk og norsk. Kongen gir nærmere regler om iverksetting av denne bestemmelsen</p>		
<p>§ 3-3. Riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>§ 3-3 <i>Rett til svar på samisk</i></p>	<p>Sujna gut sámegiellaj aktijvuodav válldá bájkálasj almulasj orgánajn mij la háldadimguovlon, la riektá vásstádusáv sámegiellaj oadtjot. Dát ij huoman dájma gå njálmálettjat aktijvuodav váldeduvvá virggeulmutijn guhti i doajmmamin ietjá sajen gå orgána kontávrån. Den som henvender seg på samisk til et lokalt offentlig organ i forvaltningsområdet, har rett til svar på samisk. Dette gjelder likevel ikke ved muntlige henvendelser til tjenestemenn som utfører oppdrag utenfor organets kontor.</p>		

<p>§ 3-5. Vijdeduvvam riektá sámegiela varresvuoda- ja sosiálasuorgen adnet</p> <p>§ 3-5 Utvidet rett til bruk av samisk i helse- og sosialsektoren</p>	<p>Sujna guhti sihtá sámegiela adnet berustimijdis bærráigátsátjit bájkálasj ja guovlo almulasj varresvuoda- ja sosiálaásadusáj háldadimguovlon, la riektá dievnastusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>Den som ønsker å bruke samisk for å ivareta egne interesser overfor lokale og regionale offentlige helse- og sosialinstitusjoner i forvaltningsområdet, har rett til å bli betjent på samisk.</p>		
<p>§ 3-7. Riektá áhpadusvirggeloahpáj</p> <p>§ 3-7 Rett til utdanningspermisjon</p>	<p>Siján gudi barggi bájkálasj jali guovlo almulasj orgánan mij la háldadimguovlon, la riektá oadtjot báلكkidum virggeloabev allasisá ámastittjat sámegiela máhtov gá orgádna dakkir máhtov dárba. Máhttelis la mierredit, riektá barggev vælggogissan dahká joarkátjit orgánan vissa ájgev barggat áhpadusá marŋela. Gánágis dárkelappot mierret njuolgadusájt dáj mærrádušáj tjadádime birra.</p> <p>Tilsatte i et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet har rett til permisjon med lønn for å skaffe seg kunnskap i samisk når organet har behov for slik kunnskap. Retten kan gjøres avhengig av at den tilsatte forplikter seg til å arbeide for organet en viss tid etter utdanningen. Kongen gir nærmere regler om gjennomføringen av disse bestemmelsene.</p>		
<p>§ 3-8. Riektá áhpav sámegiela oadtjot</p> <p>§ 3-8. Rett til opplæring i samisk</p>	<p>Juohkkahattjan la riektá áhpav sámegiela oadtjot. Gánágis máhtta dárkelap njuolgadusájt dán mærrádušáj tjadádime birra vaddet. Vuodoskávlá ja joarkkaskávlá sámegiela ja sámegiellaj áhpadime gáktuj guoski da njuolgadusá ma li vuodoskávlálagán ja joarkkaáhpaduslagán (áhpaduslagán), ja da njuolgadusá ma dajda lágajda li duodden.</p> <p>Enhver har rett til opplæring i samisk. Kongen kan gi nærmere regler om gjennomføringen av denne bestemmelsen. For opplæring i og på samisk gjelder reglene i og i medhold av lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).</p>		
<p>§ 3-9. Sámegiella suohkana háldadusán</p> <p>§ 3-9 Samisk i den kommunale forvaltning</p>	<p>Suohkanstivrra máhtta mierredit, sámegiella galggá liehket dássásasj dárogielajn álles jali muhtem oasen suohkana háldadusán.</p> <p>Kommunestyret kan bestemme at samisk skal være likestilt med norsk i hele eller deler av den kommunale forvaltning.</p>		
<p>§ 3-11. Gujddim</p> <p>§ 3-11. Klage</p>	<p>Jus almulasj orgádna ij dán kapihttala mærrádušáj tjuovo, de máhtta sán gesi ássje njuolga guoská, gujddit dan orgádnaj mij la dan orgána badjásattjan masi gujddim guoská. Fylkamánne la dat ásadus masi gujddiduvvá gá gujddim guoská suohkana jali fylkasuohkana orgádnaj.</p> <p>Dersom et offentlig organ ikke følger bestemmelsene i dette kapitlet, kan den som saken direkte gjelder, klage til det organet som er nærmest overordnet det organet klagen angår. Fylkesmannen er klageinstans når klagen angår kommunale eller fylkeskommunale organ.</p>		

2. Suohkanij giellaávdvånhttembarggo 2022/Kommunens språkutviklingsarbeid 2022				
Ávdvånhttemdårja /Utviklingstilskudd				
Ulmme doarjjaårnigijn: Viesajiddje bessi sámegielav oahppat ja ávdedit Målet med tilskuddsordningen: Befolkningen har mulighet til å lære seg samisk og fremme språket				
Mánájgárddemánájda/Tiltak for barnehagebarn				
	<i>Dåjma /Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>	
Skávllåoahppijda /Tiltak for grunnskolebarn				
	<i>Dåjma/Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>	
Ietjá dåjma/Andre tiltak				
	<i>Dåjma/Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>	

Doajmmapládna /Aktivitetsplan 2023			
Vuodo- ja dievnastusdoarjja/Basis- og betjeningstilskudd			
1. Suohkana láhkamierredum dájma 2023/ Kommunens lovpålagte oppgaver 2023			
<p>Ulmme doarjjaárnigijn: Viesajdiddje sámegeielaj háldadimguovlon bessi sámegeielav dájmalattjat adnet guládallamin almulasj ásadusáj.</p> <p>Målet for tilskuddsordningen: Innbyggerne i forvaltningsområdet for samisk språk kan aktivt bruke samisk i kommunikasjon med offentlige instanser.</p>			
<i>Láhkavuodo/ Lovgrunnlag</i>	<i>Láhkætæksta/Lovtekst</i>	<i>Tjielgadás/Utdyping</i>	<i>Budsjætta/Budsjett</i>
<p>§ 3-2. Láhkaásadusáj járggálibme. Diedádusá ja sjiemá</p> <p>§ 3-2 <i>Oversettelse av regler. Kunngjøringer og skjema</i></p>	<p>Lága ja láhkaásadusá majda ábbá jali oasse sáme álmugis la sierra berustibme, galggi járggáluvvat sámegeielaj. Diedádusá almulasj orgánajs ma galggi álles jali ásiida álmugis háldadimguovlon, galggi liehket sámegeielaj ja aj dárogeielaj. Sjiemá majt galggá adnet bájkálasj jali guovlo almulasj orgánajda háldadimguovlon galggi liehket sámegeielaj ja aj dárogeielaj. Gånágis vaddá dárkkelap njuolgadásájt dán mærrádusá fábmuj biedjamis.</p> <p> lover og forskrifter av særlig interesse for hele eller deler av den samiske befolkning, skal oversettes til samisk. Kunngjøringer fra offentlige organ som særlig retter seg mot hele eller deler av befolkningen i forvaltningsområdet, skal skje både på samisk og norsk. Skjema til bruk overfor et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet skal foreligge både på samisk og norsk. Kongen gir nærmere regler om iverksetting av denne bestemmelsen.</p>		
<p>§ 3-3. Riektá vásstádusáv sámegeielaj oadtjot.</p> <p>§ 3-3 <i>Rett til svar på samisk</i></p>	<p>Sujna gut sámegeielaj aktijvuodav váldá bájkálasj almulasj orgánajn mij la háldadimguovlon, la riektá vásstádusáv sámegeielaj oadtjot. Dát ij huoman dájma gå njálmálettjat aktijvuodav váldeduvvá virggeulmutjijn guhti I doajmmamin ietjá sajen gå orgána kontávrán.</p> <p>Den som henvender seg på samisk til et lokalt offentlig organ i forvaltningsområdet, har rett til svar på samisk. Dette gjelder likevel ikke ved muntlige henvendelser til tjenestemenn som utfører oppdrag utenfor organets kontor.</p>		

<p>§ 3-5. Vijdeduvvam riektá sámegiela varresvuoda- ja sosiálasuorgen adnet.</p> <p>§ 3-5 Utvidet rett til bruk av samisk i helse- og sosialsektoren</p>	<p>Sujna guhti sihtá sámegiela adnet berustimijdis bærráigátsáttit bájkálasj ja guovlo almulasj varresvuoda- ja sosiálaásadusáj háldadimguovlon, la riektá dievnastusáv sámegiellaj oadtjot.</p> <p>Den som ønsker å bruke samisk for å ivareta egne interesser overfor lokale og regionale offentlige helse- og sosialinstitusjoner i forvaltningsområdet, har rett til å bli betjent på samisk.</p>		
<p>§ 3-7. Riektá áhpadusvirggeloahpáj</p> <p>§ 3-7 Rett til utdanningspermisjon</p>	<p>Siján gudi barggi bájkálasj jali guovlo almulasj orgánan mij la háldadimguovlon, la riektá oadtjot báلكkidum virggeloabev allasisá ámastittjot sámegiela máhtov gá orgádna dakkir máhtov dárba. Máhttelis la mierredit, riektá barggev vælggogissan dahká joarkátjot orgánan vissa ájgev barggat áhpadusá maŋŋela. Gánágis dárkelappot mierret njuolgadusájt dáj mærrádušáj tjadádime birra.</p> <p>Tilsatte i et lokalt eller regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet har rett til permisjon med lønn for å skaffe seg kunnskap i samisk når organet har behov for slik kunnskap. Retten kan gjøres avhengig av at den tilsatte forplikter seg til å arbeide for organet en viss tid etter utdanningen. Kongen gir nærmere regler om gjennomføringen av disse bestemmelsene.</p>		
<p>§ 3-8. Riektá áhpav sámegiela oadtjot</p> <p>§ 3-8. Rett til opplæring i samisk</p>	<p>Juohkahattjan la riektá áhpav sámegiela oadtjot. Gánágis máhtá dárkelap njuolgadusájt dán mærrádušáj tjadádime birra vaddet. Vuodoskávlá ja joarkkaskávlá sámegiela ja sámegiellaj áhpadime gáktuj guoski da njuolgadusá ma li vuodoskávlálagan ja joarkkaáhpadusálagan (áhpadusálagan), ja da njuolgadusá ma dajda lágajda li duodden.</p> <p>Enhver har rett til opplæring i samisk. Kongen kan gi nærmere regler om gjennomføringen av denne bestemmelsen.</p> <p>For opplæring i og på samisk gjelder reglene i og i medhold av lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova).</p>		
<p>§ 3-9. Sámegeilla suohkana háldadusán</p> <p>§ 3-9 Samisk i den kommunale forvaltning</p>	<p>Suohkanstivrra máhtá mierredit, sámegiella galggá liehket dássásasj dárogielajn álles jali muhtem oasen suohkana háldadusán.</p> <p>Kommunestyret kan bestemme at samisk skal være likestilt med norsk i hele eller deler av den kommunale forvaltning.</p>		
<p>§ 3-11. Gujddim</p> <p>§ 3-11. Klage</p>	<p>Jus almulasj orgádna ij dán kapihtala mærrádušáj tjuovo, de máhtá sán gesi ássje njuolggá guoská, gujddit dan orgádnaj mij la dan orgána badjásattjan masi gujddim guoská. Fylkamánne la dat ásadus masi gujddiduvvá gá gujddim guoská suohkana jali fylkasuohkana orgádnaj.</p> <p>Dersom et offentlig organ ikke følger bestemmelsene i dette kapitlet, kan den som saken direkte gjelder, klage til det organet som er nærmest overordnet det organet klagen angår. Fylkesmannen er klageinstans når klagen angår kommunale eller fylkeskommunale organ.</p>		

2. Suohkanij giellaávdánahttembarggo 2023 /Kommunens språkutviklingsarbeid 2023				
Ávdánahttemdárja /Utviklingstilskudd				
Ulmme doarjjaárnigijn: Viesajiddje bessi sámegielav oahppat ja ávdedit Målet med tilskuddsordningen: Befolkningen har mulighet til å lære seg samisk og fremme språket				
Mánárgárddemánájda /Tiltak for barnehagebarn				
	<i>Dájma /Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>	
Skávllåohppijda /Tiltak for grunnskolebarn				
	<i>Dájma/Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>	
Ietjá dájma/Andre tiltak				
	<i>Dájma/Tiltak</i>	<i>Mihtto/Ulmme/Mål/formål</i>	<i>Budsjæhtta/Budsjett</i>	

Vuollájtjállem/underskrift	
Namma/Navn:	
Biejvve/Dato:	
Vuollájtjállem/Underskrift: <hr/>	Doajmmapládna sáddiduvvá/Aktivitetsplanen sendes: Sámediggi - Sametinget Ávjovárgeaidnu 50 9730 Kárášjohka/Karasjok www.samediggi.no